

**U C H W A Ł A Nr
Rady Gminy Poraj
z dnia 22 listopada 2013 roku**

projekt

*w sprawie   przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
    Problemów Alkoholowych na 2014 rok*

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku, poz. 594 ze zm.) i art. 4¹ ust. 1,2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2012 roku, poz. 1356 ze zm.) Rada Gminy Poraj uchwała, co następuje :

§ 1.

Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2.

Środki finansowe pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczyć na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Poraj oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2014 roku.

Przewodnicząca
Rady Gminy Poraj

Katarzyna Kaźmierczak

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr
Rady Gminy Poraj
z dnia 22 listopada 2013 roku

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
DLA GMINY PORAJ
NA ROK 2014**

I. Podstawy prawne programu

Kluczowym aktem prawnym regulującym w Polsce kwestie alkoholowe i w całości skoncentrowanym na wieloaspektowej problematyce alkoholowej, jest ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2012 roku, poz. 1356 ze zm.). Zgodnie z zapisami art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy samorząd gminny zobowiązany jest do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

W szczególności zadania te obejmują :

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Na podstawie tych zapisów corocznie w Gminie Poraj uchwalany jest przez Radę Gminy - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2014 roku Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program zawiera informacje o aktualnym stanie zjawiska problemów alkoholowych w Gminie Poraj oraz wytyczne do podjęcia działań w celu zapobiegania tym problemom, zmniejszanie rozmiarów problemów alkoholowych oraz zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z tymi problemami.

Zadania i sposoby realizacji zadań ujętych w niniejszym Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną ze strony podmiotów zewnętrznych.

Finansową podstawę realizacji Programu stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

II. Analiza sprzedaży alkoholu w Gminie Poraj

Liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) ustaliła Rada Gminy Poraj Uchwałą Nr 43(VIII)2011 w dniu 15 kwietnia 2011 roku. Limit na ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Poraj wynosi 30 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 25 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Detal :

Lp.	Miejscowość	Ilość punktów		
		4,5 %	4,5 %-18 %	pow. 18 %
1.	Poraj	10	9	8
2.	Żarki Letnisko	5	4	4
3.	Jastrząb	3	3	3
4.	Choroń	3	3	3
5.	Masłońskie	2	2	2
6.	Gęczyn	2	2	2
7.	Kuźnica Stara	1	1	1
8.	Dębowiec	0	0	0

Gastronomia :

Lp.	Miejscowość	Ilość punktów		
		4,5 %	4,5 % - 18 %	pow. 18 %
1.	Poraj	6	5	4
2.	Żarki Letnisko	4	3	3
3.	Jastrząb	5	1	1
4.	Choroń	3	1	1
5.	Masłońskie	2	0	0
6.	Gęczyn	0	0	0
7.	Kuźnica Stara	0	0	0
8.	Dębowiec	0	0	0

III. System rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Poraj

Populacja osób pijących ryzykownie i szkodliwie szacowana jest w Polsce na 2,5 miliona nawet do 4 milionów. Według Światowej Organizacji Zdrowia, alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji (po nadciśnieniu i paleniu tytoniu), a ponad 60 różnych rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem. Corocznie z przyczyn bezpośrednio i pośrednio związanych z używaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony spowodowane bezpośrednio piciem alkoholu.

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych (dane szacunkowe)

		Gmina Poraj 10.799 mieszkańców (stan na 1 listopada 2013 roku)
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2 % populacji (wg PARPA)	ok. 216 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4 % populacji	ok. 432 osoby
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4 % populacji	ok. 432 dzieci

Uzależnienie od alkoholu powoduje zmiany w funkcjonowaniu fizjologicznym, psychologicznym i poznawczym. Przyczynia się do rozwoju szeregu poważnych chorób oraz powoduje dezorganizację życia społecznego osób uzależnionych i ich rodzin. Istnieje wysoki związek między uzależnieniem od alkoholu a bezrobociem, niższym statusem socjoekonomicznym, wypadkami i przemocą interpersonalną.

	2010	2011	2012	do 31.10.2013
Ilość wezwań na rozmowy motywujące do podjęcia leczenia	14	16	23	19
Ilość wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego o orzeczenie obowiązku leczenia odwykowego	2	7	12	12 (+2 osoby dobrowolnie podjęły leczenie odwykowe)

Zgodnie z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i wynikłymi potrzebami w Gminie Poraj funkcjonuje punkt konsultacyjny, w którym zatrudniony jest specjalista psychoterapii uzależnień. Podstawowe zadania punktu konsultacyjnego:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące),
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Punkt konsultacyjny jest dostępny dla klientów w godzinach popołudniowych, a warunki lokalowe gwarantują osobom zgłaszającym się do punktu dyskrecję i komfort psychiczny.

Działalność punktu konsultacyjnego	2011	2012	do 31.10.2013
Ilość osób korzystających z porad specjalisty uzależnień	40	39	27

IV. Cele programu

1. Kreowanie lokalnej polityki rozwiązywania problemów alkoholowych, służącej zmniejszeniu aktualnych i zapobieganiu nowym problemom, związanym z uzależnieniem od alkoholu.
2. Podejmowanie współpracy z instytucjami, organizacjami i innymi jednostkami, w kompetencjach których znajduje się profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i pozostałych uzależnień.
3. Wspieranie działalności Świetlic Środowiskowych i prowadzenie na terenie szkół i świetlic działalności edukacyjno-profilaktycznej.

V. Zadania Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

- prowadzenie rozmów informacyjno-motywujących z osobami uzależnionymi i sprawcami przemocy w rodzinie w celu zmobilizowania ich do podjęcia leczenia odwykowego,
- informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- prowadzenie zajęć terapeutycznych przez psychologa,
- kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Myszkowie o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego,
- współpraca ze Stowarzyszeniami i Klubami Abstynenta skupiającymi mieszkańców Gminy Poraj,
- kontynuacja kampanii profilaktycznej dla kierowców, kursantów, dzieci i młodzieży pod hasłem „Odpowiedzialny Kierowca”.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, pomocy psychologicznej i prawnej, a szczególnie ochrony przez przemocą w rodzinie.

- pomoc dla dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym poprzez wczesne wykrywanie zagrożeń alkoholowych, dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym,
- organizowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych jako jednej z form wyrównywania szans dydaktycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i innymi zagrożeniami.
- finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych w świetlicach środowiskowych,
- wspieranie pracy interdyscyplinarnych zespołów ds. pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- dofinansowanie zbiorowego wypoczynku dzieci i młodzieży wraz realizacją programów profilaktycznych i terapeutycznych w ramach akcji letniej i zimowej,
- wspomaganie finansowe konkretnych programów profilaktycznych, które będą służyły polepszaniu bazy zabezpieczającej czas wolny,

- organizowanie otwartych imprez szkolnych i środowiskowych o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym, konkursów tematycznych, spektakli teatralnych,
- zakup nagród i posiłków regeneracyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin podwyższonego ryzyka uczestniczących w imprezach integracyjnych,
- finansowanie bieżącej działalności świetlic środowiskowych na terenie Gminy Poraj : w Poraju, Żarkach Letnisko, Jastrzębiu, Choroni i Masłońskim,
- prowadzenie dożywiania dzieci, które uczestniczą w zajęciach organizowanych na terenie świetlic środowiskowych,
- zakup paczek mikołajkowych dla dzieci z rodzin patologicznych,
- organizowanie różnorodnych alternatywnych zajęć w czasie ferii zimowych oraz letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych szczególnie zagrożonych problemem alkoholowym.

Zadanie 4.

Wspieranie działalności instytucji i stowarzyszeń osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- utrzymywanie stałej współpracy z PARPA,
- wspomaganie podejmowanych przez organizacje i instytucje działań promujących zdrowy styl życia i edukację w obszarze uzależnień : festyny, turnieje, zawody sportowe, pikniki rodzinne.
- finansowanie autorskich programów profilaktycznych prowadzonych przez organizacje pozarządowe, które spełniają kryteria i posiadają odpowiednie rekomendacje.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- interwencja w przypadku sprzedaży alkoholu nieletnim,
- interwencja w przypadku promocji i reklamy w sposób niezgodny z postanowieniami ustawy.
- kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych - badanie dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim wraz z kampanią informacyjną,

VI. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Kluczowa rolę w rozwiązywaniu problemów alkoholowych na szczeblu lokalnym pełni Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Komisja realizuje zapisy Programu i dba o prawidłowe i racjonalne wykonanie przydzielonego budżetu. Podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Komisja opiniuje również zgodność lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z odnośnymi uchwałami rady gminy oraz wydaje opinie w drodze postanowień, stanowiących warunek wydania zezwolenia przez wójta na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych.

Członkowie Komisji przeprowadzają rozmowy z osobami dotkniętymi problemem alkoholowym, informują o specjalistycznych placówkach zajmujących się tymi problemami, udzielają informacji na temat szkodliwości alkoholu i mechanizmów choroby alkoholowej, informują o możliwościach leczenia, motywują i kierują do leczenia osoby, wobec których zachodziło uzasadnione podejrzenie istnienia choroby alkoholowej.

Komisja stale współpracuje z Sądem, Prokuraturą, Kuratorami Sądowymi, Zakładami Lecznictwa Odwykowego, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i placówkami oświatowymi.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poraju nadzoruje i koordynuje pracę pięciu świetlic środowiskowych na terenie Gminy Poraj. Placówki w Poraju, Żarkach Letnisko, Jastrzębiu, Choroniu i Masłońskim skupiają około 150 dzieci.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie za udział w pracach Komisji – za posiedzenie w wysokości 10 % minimalnego wynagrodzenia na 2014 rok.

Za nieobecność Członka Komisji na posiedzeniu wynagrodzenie nie przysługuje. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest podpisana lista obecności.

VI. HARMONOGRAM ZADAŃ

Lp.	Kierunki działania	Formy realizacji	Koszt
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wynagrodzenie specjalisty psychoterapii uzależnień w punkcie konsultacyjnym. 2. Prowadzenie zajęć psychoterapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu 	<p>10.800,00</p> <p>3.600,00</p>
2.	Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe. Pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przez przemocą w rodzinie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcjonowanie świetlic środowiskowych w Poraju, Jastrzębiu, Żarkach Letnisko, Choroni, i Masłowskiem 2. Praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – wynagrodzenia, delegacje, szkolenia. 3. Opłaty sądowe, opinie biegłych – niezbędne do złożenia wniosku o orzeczenie przymusowego leczenia odwykowego 	<p>125.000,00</p> <p>15.000,00</p> <p>5.000,00</p>
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, prelekcje i programy profilaktyczne dla rodziców. Realizacja spektakli teatralnych, zajęć warsztatowych, konkursów, organizacja zajęć i imprez promujących zdrowy styl życia bez alkoholu i narkotyków ze szczególnym uwzględnieniem zajęć sportowych w celu utrwalenia wśród dzieci i młodzieży wzorca aktywnego spędzania czasu wolnego (w tym zakup nagród dla zwycięzców zawodów, konkursów). 2. Dofinansowanie różnych form wypoczynku dla dzieci 	<p>10.600,00</p>

	opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	i młodzieży z grupy ryzyka	2.000,00
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakup wydawnictw i prenumerata czasopism o tematyce uzależnień. 2. Dofinansowanie szkoleń i kursów w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych 	<p>2.000,00</p> <p>1.000,00</p>
5.	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Interwencja w sytuacji stwierdzenia reklamy napojów alkoholowych oraz w przypadkach sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim bądź nietrzeźwym. 2. Współpraca z policją w celu wyeliminowania spożywania napojów alkoholowych w punktach sprzedaży detalicznej, na ulicach, placach w parkach i innych miejscach użyteczności publicznej 	<p>-</p> <p>-</p>
6.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej	Wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin	-

Razem

175.000,00

Przewodnicząca
Rady Gminy Poraj

Katarzyna Kaźmierczak